

Hlas

Nového Mesta

ROČNÍK XXXIII. ČASOPIS OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-NOVÉ MESTO, JANUÁR 2023

Novomestská samospráva dostala od voličov silný mandát

Znalosť cudzích jazykov otvára mladej generácii brány do sveta

65 rokov činnosti oslávila knižnica bohatým programom

Milí Novomešťania,

v minulom roku ste svojím hlasovaním vo voľbách rozhodli o ďalšom smerovaní Nového Mesta. Keď som na konci novembra preberal funkciu starostu, sľúbil som, že dobré veci zachovám, a zároveň sa budem usilovať o mnohé pozitívne zmeny. V spolupráci a komunikácii s vami chcem pracovať na rozvoji našej mestskej časti, presadzovaní racionálnych dopravných riešení, čistého životného prostredia, kvalitných sociálnych služieb či školstva. V neposlednom rade zameriam svoju pozornosť na transparentné, ale aj efektívne fungovanie novomestskej samosprávy, aby miestny úrad dokázal pružnejšie reagovať na potreby a požiadavky obyvateľov.

Obdobie, pred ktorým stojíme, nebude pre Slovensko ľahké. Ekonomickú situáciu nepriaznivo ovplyvnila pandémia, vojna na Ukrajine a rastúce ceny, no v poslednom období aj nie celkom domyslené politické rozhodnutia, ktoré miestnym samosprávam ukrojili veľkú časť z rozpočtu. Nie je to však dôvod na zloženie zbraní, skôr naopak. Čaká nás veľa práce, pri ktorej musíme v maximálnej miere myslieť na úspornosť a hľadať nové cesty, ako prekonať prekážky. Som rád, že sa pritom môžem spoľahnúť na tím motivovaných spolupracovníkov, či už z radov poslancov alebo pracovníkov miestneho úradu a ním zriadených organizácií. Veľké zmeny nemôže človek urobiť sám, no viem, že môžem stavať na ich odbornosti a skúsenostiach, ako aj úprimnom záujme posúvať veci vpred.

Každý z nás si na prelome rokov robí plány a verí, že sa mu ich v nasledujúcom období podarí naplniť. Rád by som vám zaželel, aby ste svoje ciele dosiahli a o dvanásť mesiacov si mohli povedať, že to bol mimoriadne dobrý a úspešný rok. Prajem vám, aby ste ho prežili v zdraví, aby vám nechýbal ten povestný kúsok šťastia a tešili ste sa z dobrých vzťahov v rodinách aj medzi priateľmi.

Matúš Čupka

Z obsahu čísla:

**Hľadáme odborníkov
do komisií MZ**

str. 4

**Nová tržnica je národnou
kultúrnou pamiatkou**

str. 4

**Pokračujeme
v modernizácii škôl**

str. 6

**Z vianočných stromčekov
budú knižnice**

str. 6

**Ako lepšie hospodáriť
s vodou?**

str. 9

**Rušný december
v Stredisku kultúry**

str. 10

**Obálka:
Čarovanie pani Zimy
Snímka Jakub Mrva**

Vydáva Mestská časť Bratislava-Nové Mesto,

IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto,

Junácka 1, 832 91 Bratislava,

tel.: 02/49 253 241, redakcia: hlas@banm.sk,

www.banm.sk/casopis/

Mesačník, dátum vydania 4. 1. 2022,

obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Výkonná redaktorka: Ing. Jana Škutková.

Grafická úprava: Martin Lovás.

Náklad: 24 200 výtlačkov.

Číslo 1/2023.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

Počúvať verejnosť a konštruktívne spolupracovať chce novomestská samospráva pri plnení náročných cieľov

28. novembra po prvýkrát zasadlo novomestské miestne zastupiteľstvo vo volebnom období 2022-2026. Novozvolený starosta Mgr. Matúš Čupka zložil sľub a prevzal insígnie mestskej časti Bratislava-Nové Mesto z rúk vicestarostu Branislava Filipoviča, čím sa oficiálne ujal svojej funkcie. Po ňom zložili poslancov nový členovia miestneho zastupiteľstva, ktorí budú pracovať a presadzovať záujmy svojich voličov v najbližších štyroch rokoch.

Podľa starostu Matúša Čupku sa začína nová kapitola pre Nové Mesto opretá o silný mandát od voličov: „Čaká nás obrovské množstvo výziev, spoločnej práce a riešení. Napríklad v oblasti dopravy a rozvoja parkovacej politiky, ďalej sociálnych služieb a riešenia problematiky starnúcej populácie, životného prostredia a adaptácie nášho mesta na meniacu sa klímu a v neposlednom rade energetickej krízy a s ňou súvisiacej inflácie či zdražovania.“ Uviedol, že svoju funkciu vníma ako záväzok voči ľuďom, ktorí mu vo voľbách dali dôveru. Pri každodennej práci chce pozorne počúvať názory verejnosti a konštruktívne spolupracovať s magistrátom hlavného mesta, župou, ostatnými mestskými časťami, občianskymi združeniami aj obyvateľmi. „Na túto prácu sa teším. Máme kvalitný tím, s ktorým nadviažeme na to, čo bolo dobré a zároveň rozbehneme nové projekty,“ načrtnol starosta najbližšie kroky.

Členovia miestnej rady:

Ing. Katarína Augustinič, Ing. Andrej Árva, Ing. Andrej Hajšel, Mgr. David Kostlán, Mgr. Marianna Mašátová Haliaková, Ing. Jakub Mrva, Ing. Pavol Troiak, Mgr. Martin Vlačiky, Ph.D.

Členovia stálych komisií miestneho zastupiteľstva:

Komisia finančná, pre správu a nakladanie s majetkom mestskej časti

predseda: Ing. Ivan Drgoň, podpredseda Ing. Pavol Hric
členovia: Bc. Tomáš Gajdoš, MBA, Ing. Andrej Hajšel

Komisia územného plánovania, urbanizmu a výstavby

predseda: Mgr. Martin Vlačiky, Ph.D., podpredseda Ing. Andrej Árva
členovia: Bc. Tomáš Gajdoš, MBA, Ing. Pavol Hric, Ing. arch. Martina Kolláriková, Tomáš Liška, MBA, Mgr. Bronislava Milčíková, Ing. Miloš Pagáč

Komisia pre školstvo a vzdelávanie

predseda: Ing. Jakub Mrva, podpredseda: Mgr. David Kostlán
členovia: Ing. Katarína Augustinič, Mgr. Maroš Dulaj, Mgr. Michal Fiabáne, Mgr. Katarína Gebhardtová

Komisia sociálnych vecí a bývania

predseda: Ing. Pavol Troiak, podpredsedníčka: Zuzana Krušinová
členovia: Tomáš Halász, Mgr. Marianna Mašátová Haliaková, Ing. Adela Pekárková, Mgr. Eva Soldánová

Komisia pre kultúru, mládež, šport, voľný čas a medzinárodné vzťahy

predsedníčka: Mgr. Marianna Mašátová Haliaková,
podpredseda: JUDr. Tomáš Korček, Ph.D., LL.M.
členovia: Mgr. Katarína Bilská, Bc. Filip Bolech, Mgr. Maroš Dulaj, Mgr. David Kostlán, Tomáš Liška, MBA, Mgr. Eva Soldánová

Komisia dopravy, informačných systémov, životného prostredia a ochrany verejného poriadku

predseda: Tomáš Halász, podpredsedníčka: Mgr. Bronislava Milčíková
členovia: Ing. arch. Martina Kolláriková, Zuzana Krušinová, Ing. Miloš Pagáč, Mgr. Martin Vlačiky, Ph.D.

Komisia dotačná

predseda: Tomáš Halász, podpredsedníčka: Mgr. Marianna Mašátová Haliaková
členovia: Ing. Andrej Hajšel, Mgr. Katarína Gebhardtová, JUDr. Tomáš Korček, Ph.D., LL.M., Ing. Pavol Troiak

Počas pracovnej časti zasadnutia miestne zastupiteľstvo schválilo nové zloženie miestnej rady, predsedov a podpredsedov stálych komisií miestneho zastupiteľstva, členov komisií, sobášiach poslancov a poslankyne, či členov rád základných škôl v správe mestskej časti. Stále komisie miestneho zastupiteľstva budú doplnené o odborníkov z radov obyvateľov. Miestny úrad osloví záujemcov o prácu v komisiách prostredníctvom svojich informačných kanálov.

V ďalších bodoch rokovania schválili poslanci výšku platu starostu v zmysle zákonných ustanovení vo výške 3888 eur. Odhlasovali časový harmonogram zasadnutí miestnej rady, miestneho zastupiteľstva a komisií miestneho zastupiteľstva na rok 2023, ako aj plán kontrolnej činnosti na prvý polrok 2023.

Materiály z prvého zasadnutia miestneho zastupiteľstva v novom volebnom období nájdete na stránke:

<https://banm.zastupitelstvo.eu/zasadnutia/>

Komisia návrhová

predsedníčka: Ing. arch. Martina Kolláriková, člen: JUDr. Tomáš Korček, PhD., LL.M.

Komisia mandátová

predsedníčka: Mgr. Marianna Mašátová Haliaková, podpredseda: Ing. Pavol Troiak
členovia: Ing. Andrej Árva, Bc. Filip Bolech, Mgr. Michal Fiabáne, Zuzana Krušinová

Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Nové Mesto s výkonom agendy sťažností voči voleným funkcionárom Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto

predseda: JUDr. Tomáš Korček, PhD., LL.M., podpredseda: Mgr. Martin Vlačiky, Ph.D.
členovia: Ing. Andrej Árva, Ing. Adela Pekárková, Ing. Pavol Troiak

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Do 20. januára je možné pripomienkovať návrh Zadania Územného plánu zóny Na Revíne

Prerokovanie návrhu Zadania Územného plánu zóny Na Revíne sa uskutočňuje od 9. decembra 2022 do 20. januára 2023.

Návrh Zadania Územného plánu zóny Na Revíne je k nahliadnutiu na Miestnom úrade Bratislava-Nové Mesto, v digitálnej forme je zverejnený na internetovej stránke mestskej časti: <https://www.banm.sk/na-revine/>

Pripomienky a podnety je možné podať písomnou formou do podateľne miestneho úradu alebo poštou na adresu:

Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto
Oddelenie životného prostredia
a územného plánovania
Junácka 1
832 91 Bratislava.

Na pripomienky podané po uplynutí určenej lehoty sa neprihliada. Vyhodnocované budú len tie pripomienky, ktoré sa budú vzťahovať k predloženému územnoplánovaciemu dokumentu.

Chcete pomáhať pri rozvoji Nového Mesta? Hľadáme odborníkov do komisií

Mestská časť Nové Mesto hľadá odborníkov z radov verejnosti, ktorí chcú pracovať ako členovia stálych komisií miestneho zastupiteľstva. Ak máte záujem pracovať v komisiách, prihláste sa **do 5. februára 2023**. Stačí vyplniť dotazník, ktorý nájdete na stránke www.banm.sk a zaslať ho na mailovú adresu podatelna@banm.sk.

Spolu s miestnymi poslancami môžete uplatniť svoje znalosti a zapojiť sa do práce v niektorej z nasledujúcich oblastí:

- komisia dopravy, informačných systémov, životného prostredia a ochrany verejného poriadku,
- komisia finančná, pre správu a nakladanie s majetkom mestskej časti,
- komisia územného plánovania, urbanizmu a výstavby,
- komisia pre školstvo a vzdelávanie,
- komisia dotačná,
- komisia sociálnych vecí a bývania,
- komisia pre kultúru, mládež, šport, voľný čas, informačné systémy a medzinárodné vzťahy.

Tešíme sa na spoluprácu!

Nová tržnica bola vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku

Novomestská Nová tržnica na Trnavskom mýte bola vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku. Rozhodol o tom Pamiatkový úrad SR. „Nová tržnica na Trnavskom mýte v Bratislave patrí k nepočítanej skupine krytých tržníc realizovaných na Slovensku v priebehu 20. storočia, pričom obostavaným priestorom a úžitkovou plochou spomedzi nich výrazne vyčnieva. Predmetná mestská tržnica je výnimočná aj svojím architektonickým konceptom,“ píše Pamiatkový úrad vo svojom rozhodnutí.

Tržnica sa podľa úradu stala najcharakteristickejším príkladom high-tech architektúry druhej polovice 20. storočia na Slovensku. Patrí zároveň k najkomplexnejším architektonickým dielam v tvorbe architekta Ivana Matušika, autora ikonických stavieb ako sú obchodné domy Prior v Bratislave (1960-1968) či v Nitre (1968-1973).

„Objekt tržnice a jej ešte nezastavané okolie vytvárajú unikátny verejný priestor, ktorý má potenciál byť vyvažujúcim urbanistickým prvkom,“ konštatuje Pamiatkový úrad SR.

Nová tržnica bola vybudovaná na prelome 70. a 80. rokov 20. storočia. Podľa Pamiatkového úradu svojím situovaním a pamiatkovými hodnotami v spojení s verejným záujmom napĺňa stanovené kritériá pre vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku. Tržnica tým zároveň získala aj zákonnú ochranu.

Ján Borčin, snímka archív redakcie

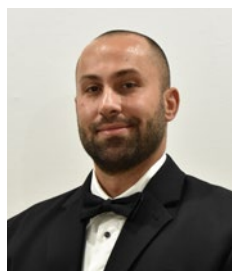
Ing. Andrej Árva
Tel.: 0903 109 139
Mail: andrej.arva123@gmail.com

Ing. Katarína Augustinič
Tel.: 0905 014 726
Mail: katarina.augustinic@gmail.com

Mgr. Katarína Bilská
Tel.: 0917 635 367
Mail: the.katarina.bilaska@gmail.com

Bc. Filip Bolech
Tel.: 0903 818 919
Mail: filipbolech@gmail.com

Ing. Ivan Drgoň
Tel.: 0944 386 971
Mail: ivan.drgon@yahoo.com

Mgr. Maroš Dulaj
Mail: marosdulaj@gmail.com

Mgr. Michal Fiabáne
Tel.: 0911 845 749
Mail: michal.fiabane@gmail.com

Bc. Tomáš Gajdoš, MBA
Tel.: 0903 688 120
Mail: tomasgajdos90@gmail.com

Mgr. Katarína Gebhardtová
Mail: katka.gebhardt@yahoo.com

Ing. Andrej Hajšel
Mail: a.hajsel@gmail.com

Tomáš Halász
Tel.: 0914 223 299
Mail: tomas@tomashalasz.sk

Ing. Pavol Hric
Tel.: 0908 712 021
Mail: zelenohorska2@gmail.com

Ing. arch. Martina Kolláriková
Tel.: 0944 636 979
Mail: kollarikova@gmail.com

JUDr. Tomáš Korček, PhD., LL.M.
Tel.: 0910 970 941
Mail: tkorcek@gmail.com

Mgr. David Kostlán
Tel.: 0902 124 173
Mail: kostik21315@gmail.com

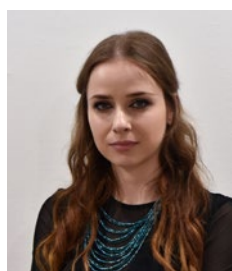
Zuzana Krušinová
Tel.: 0905 971 552
Mail: krusinova.banm@gmail.com

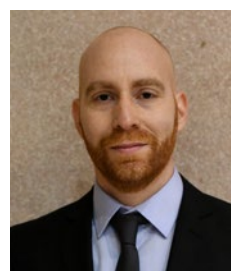
Tomáš Liška, MBA
Tel.: 0911 666 201
Mail: ttomaslisika@gmail.com

Mgr. Marianna Mašátová Haliaková
Tel.: 0903 253 311
Mail: marianna.masatova@gmail.com

Mgr. Bronislava Milčíková
Tel.: 0903 369 054
Mail: bronislava.milcikova@gmail.com

Ing. Jakub Mrva
Mail: jakub_mrva@yahoo.com

Ing. Miloš Pagáč
Tel.: 0904 528 890
Mail: pagac.milos@gmail.com

Ing. Adela Pekárková
Tel.: 0903 056 324
Mail: pekarkova.adela@gmail.com

Mgr. Eva Soldánová
Tel.: 0944 577 573
Mail: eva.soldanova@plusko.net

Ing. Pavol Troiak
Tel.: 0910 501 562
Mail: pavol.troiak86@gmail.com

Mgr. Martin Vlačický, Ph.D.
Tel.: 0903 970 523
Mail: martin.vlacity@gmail.com

Pri modernizácii škôl využívame peniaze z eurofondov

Šesť nových tried pre školákov z Cádrovej

Najväčšia investícia v histórii našej mestskej časti odštartovala koncom minulého roka na Základnej škole Cádova na Kramároch. Kompletná rekonštrukcia jedálne základnej školy s nadstavbou a prístavbou predstavuje investíciu vo výške takmer 4 mil. eur a je financovaná aj zo zdrojov Európskej únie.

S pribúdajúcou bytovou výstavbou sa postupne zvyšoval záujem o zapísanie detí do tunajšej školy. Kapacita tried má však svoje limity a bolo čoraz ťažšie vyhovieť požiadavkám rodičov. Táto situácia by sa mala v priebehu budúceho školského roka výrazne zlepšiť, keďže ukončenie stavby je plánované do konca roka 2023.

Čo všetko sa v škole zmení? Pribudne jedno poschodie, kde vznikne priestor pre nové triedy. Výťah pre hendikepovaných žiakov i pedagógov posunie školskú budovu na úroveň súčasných kritérií. Rekonštrukcia a modernizácia čaká aj jedáleň a kuchyňu, ktorej kapacita sa zvýši. Mikroklimatické podmienky zlepši zelená strecha, pribudne exteriérový priestor pre jedáleň a tento sa bude môcť využívať aj na obľúbenú výuku na čerstvom vzduchu.

Práce na stavbe sú v plnom prúde, pomocou žeriavu sa odstraňujú nevyhovujúce konštrukcie a búracie práce sú z väčšej časti hotové. Kramárski žiaci, učitelia, ale aj obyvatelia z okolia musia, žiaľ, počítať s dočasne zvýšeným hlukom, prašnosťou, prípadne dopravnými obmedzeniami. Informácie o nich sa zvereňujú na stránke www.banm.sk. Verme, že toto nepohodlie spoločne

prekonáme a v ďalšom školskom roku sa budú tunajšie deti tešiť z krásne zmodernizovanej školy.

Stavebný ruch zavítal aj do školy v Dimitrovke

V 130-ročnej histórii Základnej školy na Odborárskej pribudne ďalšia dôležitá kapitola. Aj v tomto prípade sa mestskej časti podarilo získať finančné prostriedky z európskych fondov na rozšírenie kapacity školy. Na existujúcich budovách nebolo možné zrealizovať nadstavbu, no tunajší areál poskytol dostatočný priestor na vybudovanie nového pavilónu. Ten umožní škole vytvoriť šesť nových tried, dve špecializované učebne, modernú jedáleň aj zborovňu pre pedagógov. Už 9. novembra odovzdala mestská časť stavenisko dodávateľovi, ktorý začal realizovať prípravné práce.

Aby školákov nevyrušoval pri práci hluk z blízkej železnice, popri železničnej trati vybudujeme protihlukovú stenu.

Mestská časť získala nenávratné finančné príspevky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na projekty:

Rozšírenie kapacít tried ZŠ Cádova vo výške 2 352 014,88 eur

Rozšírenie kapacít tried ZŠ Odborárska č. 2 vo výške 1 263 753,42 eur

Protihluková stena ZŠ Odborárska ul. vo výške 317 643,04 eur

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond
regionálneho rozvoja

Integrovaný regionálny
operačný program
2014 - 2021

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATÍZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

V ŠKOLAK klube si zašportujeme na nových ihriskách

Z rozmanitejších možností pre zdravý pohyb sa tešia deti aj dospelí z okolia Riazanskej, Letnej a Háľkovej ulice, kde stavbári zrekonštruovali vonkajšie priestory ŠKOLAK klubu. Po dokončení modernizá-

cie interiérov sa stavebný ruch preniesol na ihriská a v posledných mesiacoch roka tu finišovali práce.

Multifunkčné ihrisko dostalo nielen vysoké oplotenie vhodné na loptové hry, ale aj osvetlenie, ktoré predĺži hodiny športovania. Okolo neho vznikla bežecká dráha s dvoma pruhmi, v blízkosti pribudlo florbalové ihrisko a rozbehová dráha s pieskovým doskočiskom. Všetky spomenuté športoviská majú moderný a bezpečný povrch z materiálu EPDM

Vítaným doplnkom a dnes aj veľmi potrebným tréningovým miestom pre najmenších účastníkov cestnej premávky je dopravné ihrisko. Rodiny zase ocenia viacgeneračnú oddychovú zónu, detské hracie prvky, či pódium pre menšie podujatia.

V areáli pribudlo niekoľko chodníkov a na jar poteší oči novovysadená zeleň.

Projekt „Rekonštrukcia športového areálu na Riazanskej ulici – Školak klub – exteriér“ finančne podporilo hlavné mesto SR Bratislava z Grantového programu pre rozvoj športu a vzdelávania – Podprogram 4 na podporu investícií do športovej infraštruktúry v hlavnom meste SR Bratislave.

Výška poskytnutej dotácie: **85 000 EUR**

BRATISLAVA

Beh alebo loptové hry? Každý pohyb sa ráta!

V areáli našej najväčšej základnej školy Za kasárňou stavbári koncom roka dokončili bežecký ovál, ktorý rozšíril už skôr vybudovanú 60-metrovú dráhu na 250-metrový okruh. Beh však nie je jediný šport, na ktorý sa žiakom zlepšili podmienky. Stará asfaltová plocha za telocvičňou sa zmenila na vynikajúco vybavené multifunkčné ihrisko. Deti si na ňom môžu zahrať všetky loptové hry, či už ich láka futbal, basketbal, volejbal, hádzaná alebo florbal.

(red), snímky Jana Plevová

Po Vianociach dajme stromčeku druhú šancu

Hlavné mesto, OLO a.s. a Komunálny podnik Bratislavy zabezpečia po sviatkoch zber živých stromčekov a v spolupráci so spoločnosťami Bučina EKO a IKEA ich ďalej materiálovo zhodnotia. Pri zbere pomôže 800 drevených ohrádok rozmiestnených po celom meste.

Vďaka tejto iniciatíve môžu byť Vianoce viac cirkulárne a udržateľné. V minulom roku sa podarilo vybrať viac ako 200 ton živých stromčekov a tie boli ďalej spracované na hodnotný kompost. Tentokrát sa vyberajú stromčeky premenia na knižnice. Partneri spoločne darujú 150 knižníc na miesta, kde chýbajú a potešia.

Ako odovzdať stromček, aby mohol byť ďalej spracovaný?

Stromčeky môžu byť materiálovo zhodnotený iba vtedy, keď sa pred odovzdaním riadne odzobia. Nesmú byť v plastových obaloch, či kvetináčoch.

Počas januára a februára 2023 môžete odložiť svoj vianočný stromček do najbližšej drevenej ohrádky. Mapa ohrádok spolu s harmonogramom odvozu je zverejnená na stránke www.olo.sk/stromceky. Odvoz stromčekov sa uskutoční od 4. januára do 25. februára 2023. Ak sa vo vašom okolí ohrádka nenachádza, odložte stromček ku stanovisku zberných nádob, prípadne využite zberný dvor na Starej Iľvanskej ceste 2. (red)

Pomoc v núdzi s čoraz väčším významom

„Byť chudobný je drina na plný úväzok,“ zaznelo v príhovore pána Petra Bachratého na novembrovom podujatí, ktorým si Domov sv. Jána z Boha pripomenul Svetový deň chudoby. Chudoba neznamená len hmotný nedostatok a obmedzenie zdrojov, ale aj sociálne vylúčenie človeka. A čo je horšie, v ťažkej situácii a bez strechy nad hlavou sa v dôsledku ochorenia COVID-19 či iných nepriaznivých okolností ocitli na Slovensku aj ľudia, ktorí si v minulosti dokázali zarobiť na ubytovňu

aspoň brigádnickou prácou. Je medzi nimi čoraz viac seniorov, ale aj mladších ľudí bez nároku na dôchodkové zabezpečenie.

Nízkoprahové denné centrum na Hattalovej ulici zriadené rehoľou Milosrdných bratov sa snaží pomáhať všetkými dostupnými cestami. Ľudia bez prístrešia v ňom nájdu každý deň teplé jedlo, v stredisku osobnej hygieny sa môžu osprchovať, vyprať si a oholiť sa. Vhod príde aj charitatívny šatník, kde najmä v chladných mesiacoch získajú potrebné oblečenie. Dôležitou súčasťou práce sú pracovné a záujmové aktivity, aby klienti získali pracovné zručnosti, viac sociálnych kontaktov i sebadôveru. „Veľký dôraz kladieme na zdravotnícke služby, v ktorých nám pomáhajú dobrovoľní lekári z občianskeho združenia EQUITA. Ošetrí rany, zmierni bolesť, poradia... Pripravená je plne vybavená zubná ambulancia a hladáme lekára, aby sme pomohli zmierniť utrpenie našich klientov. Snažíme sa získať pre spoluprácu aj ďalších lekárov špecialistov a chceli by sme vybudovať stálu ambulanciu,“ priblížila najbližšie plány riaditeľka centra PhDr. Zdena Telgárska Ďuricová. Náročných cieľov majú tunajší

zamestnanci oveľa viac. Radi by zriadili stály útulok pre 24 ľudí, zrekonštruovali hygienické zariadenia a zvýšili ich kapacitu, ale tiež vytvorili sociálny podnik na zber elektro odpadu či znížili spotrebu elektrickej energie inštaláciou solárnych panelov. Práce sa neboja, nechýba im vytrvalosť ani obetavosť. V spolupráci s partnermi, sponzormi a dobrovoľníkmi každodenne naplňajú svoje poslanie a podávajú pomocnú ruku každému, kto sa ocitne v núdzi.

Text a snímka Jana Škutková

Novomestská knižnica inšpiruje a vzdeláva už 65 rokov

Úctyhodné okrúhle výročie svojej činnosti oslávila naša knižnica 30. novembra programom venovaným predovšetkým nežnejšej polovičke novomestských obyvateľov. Pri príprave celodenného programu spojila knižnica sily s inštitúciami, s ktorými dlhoročne spolupracuje na vzdelávacích a osvetových programoch, ale aj s tými, ktoré v jej priestoroch v Dome kultúry na Kramároch našli svoj domov. Každá z nich prispela k úspechu podujatia niečím zaujímavým a originálnym. Nechýbali tvorivé dielne a ukážky výtvarnej tvorby, predvianočnú atmosféru podčiarkla pestrá ponuka

adventných dekorácií z produkcie ich členiek. Priestory oživilo obrazy amatérskych výtvarníkov nabitú pozitívnu energiou, vytvorené v rámci arteterapie počas náročných životných situácií.

Hostí zaujal bohatý program prednášok

O prevencii onkologických ochorení

a zásadách stravovania na podporu imunity a predchádzania rakoviny prsníka hovorila MUDr. Alena Kállayová. Podčiarkla dôležitosť osvetu a včasných screeningových vyšetrení, upozornila ženy na význam pravidelného samovyšetovania a zodpovedného prístupu k vlastnému zdraviu.

Predsedníčka bratislavskej pobočky Živeny PhDr. Alena Bučeková ponúkla zopár faktov i spomienok na zaujímavé osobnosti, ktoré spolok slovenských žien zakladali a sprevádzali. Kniha tradičných receptov zozbieraných a v roku 1914 vydaných Teréziou Vansovou sa dožila mnohých reedícií. Aj po rokoch bolo zaujímavé dozvedieť sa, čo dobrého sa pripravovalo v našich kuchyniach na začiatku minulého storočia. Naši predkovia venovali veľkú pozornosť kultúre stolovania a dodržiavaniu pravidiel bontónu, ale s postupujúcou emancipáciou upúšťali ženy od niekoľkochodových a náročných obedov. Po prvej svetovej vojne sa striedmosť stala nevyhnutnosťou, no gazdinky boli vynachádzavé v príprave vyváženej a hodnotnej stravy. Patrili do nej polievky, omáčky, dusená zelenina, zemiakové šúľance či mäsové záviný, ale aj bratislavské rožky, štrúdle, sulcované ovocie a iné dezerty. Zaujímavé je, že hľuzovky a kaviár patrili v tom čase k úplne dostupným jedlám, ktoré si mohli dopriať aj chudobní!

Predvianočný krst knihy v symbolickej červenej

Najnovšia kniha z pera spisovateľky Andrey Rimovej dostala meno 29. február. Červenými lístkami vianočnej ruže ju pokrstila Katka Brychtová a spolu s moderátorom Michalom Slaničkom sa s autorkou pohovárili o inšpirácii, radosť z písania aj životných hodnotách. Energickú mladú ženu nazvali „kráľovnou temnej romantiky“ a do posledného miesta zaplnené hľadisko dávalo tušiť, že vďačné čitateľky s nadšením prijímajú aj v poradí už 17. knihu svojej obľúbenej autorky.

Kým hudobné vstupy Andreja Haverdu sa niesli na vlnách rokenrolu, vystúpenie Tomáša Michalíka s klavírnym sprievodom Moniky Harrison a flautou Erika Harrison vsadilo na klasický repertoár

starších slovenských piesní. Vydarený večer zavŕšilo literárne pásmo domovského divadla Domu kultúry Kramáre, v ktorom zazneli básne Milana Rúfusa, Vojtecha Mihálika, Miroslava Válka, Jána

Smreka a ďalších veľkých poetov venovaným ženám. Bodku za programom dala herečka a vynikajúca recitátorka Ida Rapačiová. Jej prednes Hviezdoslavových básní a v starosloviencine interpretovaný Proglas zožal u publika veľký potlesk.

Text a snímky Jana Škutková

Znalosť viacerých jazykov otvára mladým ľuďom dvere do sveta

Program cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko podporuje kooperáciu a rozvoj regiónov na oboch stranách hranice. Jeho súčasťou je projekt „Kooperácie v oblasti vzdelávania v pohraničnom regióne SK-AT_bilingválne“, do ktorého sa v Bratislavskom Novom Meste zapojilo až šesť základných a deväť materských škôl.

Koncom roka sa na pôde nášho miestneho úradu uskutočnila prednáška tematicky spojená s putovnou výstavou, kde sa stretli zástupcovia spolupracujúcich inštitúcií, lektori a experti s riaditeľkami základných a materských škôl. Mgr. Martina Emrich (lead partner projektu) z oddelenia materských škôl Úradu Dolnorakúskej krajskej vlády zhrnula v úvodnom príhovore dosiahnuté výsledky a oboznámila hostí s vytvorenými pracovnými materiálmi, ktoré pomáhajú pri výuke jazykov a spoznávaní iných kultúr.

Pre všetkých lektorov, ktorí sa v našich školských zariadeniach venujú výuke nemeckého jazyka, bola mimoriadne zaujímavá a prínosná prednáška odborníčky na viacjazyčnú výchovu Mag. Zweteliny Ortega s názvom „Dvojazyčnosť – predsudky a výhody“. Vysvetlila, ako prirodzene a intuitívne sa deti oboznamujú so slovnou zásobou, objavujú princípy fungovania gramatiky, či získavajú mnohé kompetencie, ktoré sú pre ne neskôr v živote mimoriadne prospešné. „Svet zajtrajška patrí viacjazyčným a mobilným ľuďom,“ uviedla a účastníci s jej názorom rozhodne súhlasili. Poskytla mnohé praktické rady učiteľom i rodičom ako a kedy by mali používať rodný a cudzí jazyk, odporučila robiť postupné kroky a udržať si realistické očakávania. Vysvetlila, že viacjazyčnosť deti nepreťažuje, skôr naopak, pomáha im rozvíjať svoje schopnosti, komunikovať a dosahovať lepšie vý-

sledky aj v iných predmetoch, napríklad v matematike.

V živej diskusii prebrali účastníci prínosy spolupráce, svoje skúsenosti i očakávania, ale aj možnosti ďalšieho rozvíjania programu. Zhodli sa, že neviditeľným, no veľmi cenným prínosom sú osobné priateľstvá a nadviazané kontakty, vďaka ktorým sa inšpirujú navzájom.

Text a snímka Jana Škutková

Dažďové záhrady učia deti hospodáriť s vodou

Že je voda čoraz cennejšia nám nástojčivo pripomínajú horúce a suché letá, na ktoré si chtiac-nechtiac zvykáme. Využívanie dažďovej vody zachytenej zo striech a vysádzanie dažďových záhrad prináša hneď niekoľko výhod. Pri polievaní zelene neplytváme pitnou vodou, ktorou by sme inak v mnohých prípadoch rastliny zavlažili. Vlhka zostáva dlhšie na pozemku a vyparuje sa postupne, čím spríjemňuje mikroklimu v okolí. Navyše, zachytená voda neodtečie kanalizáciou, čím šetríme náklady a zároveň sa znižuje riziko záplav pri búrkach a prudkých letných dažďoch.

Koncom roka si dažďovú záhradu vybudovali školáci zo ZŠ Odborárska a tiež deti zo škôlky na Letnej ulici. Pravda, v oboch prípadoch pomohli rodičia, učitelia aj odborníci.

„Najprv sme si na workshopoch vysvetlili základné pravidlá, varianty a funkcie dažďových záhrad. Zamysleli sme sa nad konkrétnymi druhmi rastlín, ktoré po vysadení zabezpečia správne fungovanie záhrady. Potom sme sa spoločne pustili do samotnej realizácie,“ priblížil postup práce Milan Klinčok, ktorý sa v našej mestskej časti venuje koordinácii vodozádržných opatrení. Deti sa do práce pustili s veľkou chuťou, piataci z Dimitrovky sa zručne oháňali krompáčom a motykami. „Čo by som ešte mohol urobiť?“ pýtali sa podchvíľou svojich dospelých pomocníkov. Po vyznačení línií a úprave hĺbky záhonov vysadili ríbezle, muchovníky, okrasnú jablňu aj zemlezy. Polievať ich budú z tisícilitrového suda, do ktorého chcú dažďovú vodu zachytávať. Deti môžu byť na výsledok svojej práce naozaj hrdí a v lete si za odmenu zamaš-

krta na plodoch ovocných kríkov.

Škôlkari, samozrejme, pomáhali len symbolicky, zato tu priložili ruku k dielu zo dve desiatky rodičov. A keďže toľko ochotných pomocníkov by sa v dažďovej záhrade tlačilo, niektorí pohrabali listie a pomohli upratať dvor. „Je výborné, že rodičia sa zaujímajú o to, čím škôlka žije, pomáhajú nám. Môžem povedať, že v našej materskej škole nemáme formálne vzťahy, ale skutočnú komunitu,“ vyjadrila svoju radosť zo spolupráce manažérka škôlky Veronika Macháčová.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Divadlu sa v Novom Meste darí

Stredisko kultúry na Vajnorskej potešilo v závere roka svojich návštevníkov bohatou nádielkou kultúrnych podujatí. Po vzniku jedinečného projektu Novomestského divadla, vidáme na jeho javisku dramatické predstavenia častejšie a treba povedať, že pri ich uvádzaní majú tunajší programoví manažéri šťastnú ruku.

V severnom kráľovstve nič nie je také, ako sa zdá

Režisér a scenárista Michael Sharmant, hudobný dramaturg Peter Bažík a špičková bodypainterka Marta Gejdošová v autorskej spolupráci pripravili divákom neopakovateľný zážitok. Premiéra a zároveň derniéra muzikálovej body art

show *Ladový kráľ* sa na domovských doskách Novomestského divadla odohrala 7. decembra. Výborné výkony spevákov za sprievodu orchestrálnej hudby doplnili originálne umelecké prvky. Expressia vystupujúcich postáv pozostávala aj z malieb nanesených na telá hercov a tanečníkov. Práve pre mimoriadnu náročnosť prípravy sa show uvádza len výnimočne a hneď tak sa nezopakuje.

Príbeh novinára hľadajúceho pravdu v ďalekom severnom kráľovstve je prostý, jeho podstata sa nemení v celých dejinách ľudstva. Kým *Ladový kráľ* (v podaní Romana Pomajba) tvrdí, že ľudia pravdu nezaujímajú, nehladajú ju a rýchlo na ňu zabudnú, *Novinár* (stvárnený Petrom Bažíkom) je presvedčený, že ľudia musia poznať pravdu za každú cenu. Popri obyvateloch kráľovského paláca vstupujú do deja imaginárne bytosti. Červený drak, valkýry, anjeli či démoni sa prezentujú najmä pohybom a v choreografii Jána Minárika dosahujú výkony tanečníkov akrobatickú úroveň. O unikátny vizuálny zážitok v podobe kostýmov, masiek a pomalovaných tiel sa postarala Marta Gejdošová.

Komédia z prostredia redakcie poštekli bránice divákov

V Mikulášsky večer naplnila spoločenskú sálu srdečným smiechom trojica hercov. Oľga Belešová, Roman Pomajbo a Štefan Martinovič predviedli svoju autorskú komédiu s názvom *„Rita alebo Časopis nielen pre všetkých“*. Preniesli nás do zákulisia lifestyleového magazínu RITA a v predstavení plnom gagov, situačného humoru aj improvizácie ukázali pozadie tvorby časopisu v predvianočnom období. Šéfredaktorka Brigita a jej redakčný tím zostávajú klasicky povrchné, no vždy žiadané rubriky. V duchu hesla Koľko receptov vieš, toľkokrát ješ vysvetľujú, ako variť bez surovín, žiadajú čitateľov o zdieľanie ich nešťastí, pretože tam sa predsa bulvárne rady udeľujú najlepšie a tiež sľubujú zadlženým nešťastníkom naprogramovanie na hojnosť. Popri tom zúfalo zháňajú žiarivú celebritu na titulku, ktorá by časopis dobre predávala.

Kto trochu pozná redakčný život, neubránil sa podozreniu, že autori vzali námet skutočne zo života. Že to tak naozaj bolo, nám prezradila Oľga Belešová v krátkom rozhovore po vystúpení. Pôvodne vyštudovala žurnalistiku a pracovala v niekoľkých redakciách, pracovný stres a problémy novinárskeho života pozná zblízka. Priniesla do autorského tímu námet, ktorý spoločne rozpracovali. Komediálne pred-

stavenie doplnené dobre napísanými pesničkami nemalo hluché miesto a publikum ho odmenilo búrlivým potleskom.

*Jana Škutková
snímky Martin Driensky,
Jasmina Nasariková*

Šachisti zápolili o pohár starostu

V dennom centre seniorov na Vajnorskej sa opäť stretli „premýšľaví športovci“. Po vynútenej covidovej prestávke sa mohli vrátiť k organizovaniu tradičného Mikulášskeho šachového turnaja, v ktorom si s chuťou zahrlo 17 hráčov z bratislavských klubov. Nežné pohlavie zastupovala len jedna dáma, zato však pravidelná účastníčka tunajších súťaží, pani Zita Beňová. V konkurencii mužov sa nestratila, veď v šachovom športe rozhoduje intelekt a nie sila. O to, aby všetko prebiehalo podľa pravidiel sa postaral rozhodca Peter Falán.

Účastníkov turnaja prišli podporiť aj starosta Matúš Čupka s vicestarostom Martinom Vlačíky. V závere podujatia odovzdali ceny víťazom a ostatným súťa-

žiacim rozdali drobné darčeky venované mestskou časťou.

Hlavnú trofej – pohár starostu vybojoval tohto roku Břetislav Koutný z klubu Tatran Bratislava. Druhé miesto získal Ján Košťál, ktorý je členom rovnakého klubu a na tretej priečke sa umiestnil Jozef Kysel zo Šachového klubu Doprastav Bratislava.

Poďakovanie organizátorov po zásluže patrí aj členovi denného centra na Vajnorskej Viktorovi Mikulášskovi, ktorý sa postaral o občerstvenie pre hráčov i pozvudzujúcich. (dc)

Očakávanie Vianoc spestril deťom bohatý program

Keď sa rok chýli ku koncu a Štedrý večer klope na dvere, deti sú čoraz netrpezlivejšie. Aby čakanie bolo o čosi príjemnejšie, pozvali sme ich v poslednú predsviatočnú nedeľu na bohatý program do Strediska kultúry na Vajnorskej ulici.

Bolo sa na čo tešiť a tí, čo prišli, rozhodne neľutovali. V tvorivých dielničkách si vyrobili vianočné pozdravy alebo ozdoby. Pomáhala im pri tom naslovovzatá odborníčka, veď akademická sochárka Magda Burmeková vedie v stredisku výtvarné kurzy a pripravuje takmer všetky scény. Dlhý rad stál pred stolíkmi, kde šikovné dámy pomocou farbičiek premieňali detské tváricky na zvieratká alebo rozprávkové postavy. Kto na maľovaný

make-up nemal dosť trpezlivosti, mohol navštíviť fotokútik a odniesť si na pamiatku svoju snímku s Mikulášom.

Muzikálové divadelné predstavenie *Ľadové kráľovstvo 2* ponúklo malým divákovi pekný príbeh, množstvo pesničiek aj srdečného smiechu. Spomeňme ešte očakávané a veľmi obľúbené vystúpenie kúzelníka, bubnový workshop či diskotéku s Ľabkovou patrolou. Záverečná tombola plná darčiekov rozžiariť mnohé detské oči. Ale ani tí, ktorí nemali šťastie na výhru, nesmútili, keď im výborný ovocný punč načapoval samotný pán starosta. Veselo i sviatočne naladení hostia odchádzali s úsmevom na perách a pocitom, že každodenný stres je už naozaj načase vymeniť za pokojné chvíle s rodinou.

Jana Škutková

Snímky Daša Barteková

Posledné podujatie roka bolo darčekom pre seniorov

„Nedajme sa spútať časom, doprajme si ho dosť na všetko, čo život prináša“, prihovorila sa moderátorka Bibiana Ondrejková seniorom, ktorí naplnili veľkú sálu

čo-to zažili, jej slovám rozumeli veľmi dobre.

Svojich hostí prišli pozdraviť starosta aj mnohí poslanci mestskej časti, aby spoločne strávili pár hodín v predsviatočnej nálade. Vzájomne si zaželeli krásne Vianoce a vyjadrili nádej na časté stretnutia v roku 2023. Veď práve čas a spoločné chvíle patria k darčekom najcennejším.

Po úvodnej skladbe Eugena Suchoňa v podaní mladých umelcov zo súkromnej umeleckej školy prišli na pódium členovia zoskupenia Ludo Kuruc Band. Repertoár

skupiny tvoria takmer výlučne piesne, ktorými kedysi rozdával radosť svojim poslucháčom Karol Duchoň. Nestarnúce a mimoriadne obľúbené melódie publikum dobre poznalo, preto sa sálou ozýval nielen srdečný potlesk, ale mnohí si s hudobníkmi aj zaspievali. Keďže popri rezkých a veselých piesňach mal populárny spevák v repertoári aj komorné a romanticky ladené balady, v nejednom oku sa objavila slza. Vystúpenie uzavrel prídavok a nemohla to vari ani byť iná skladba ako *V dolinách*. Vďační poslucháči sa premiestnili do predsála, kde sa ešte porozprávali pri pohárikovi voňavého punču a drobnom občerstvení.

Text a snímky Jana Škutková

Strediska kultúry 20. decembra. Práve im patrilo posledné predvianočné kultúrne podujatie pripravené mestskou časťou a hostia s postriebrenými vlasmi, ktorí už

Novoročný ČAJ O PIATEJ

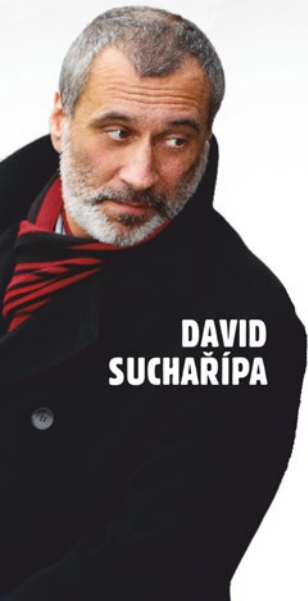
Tradičné, a predsa vždy nové hudobno-tanečné programy

14.1. HS COLOR

17.00 – 22.00 h

SK BNM Vajnorská 21

DAVID
SUCHAŘÍPA

JANA
PAULOVÁ

KOMÉDIE, na ktorých za zabáva celá Praha

ANI SPOLU, ANI BEZ SEBE

*Komédia o tom,
že protiklady sa priťahujú,
alebo sa to len tak hovorí!*

20. a 21. januára 2023
SK BNM Vajnorská 21

divadlo
kalich
Vás bavi

www.ticketportal.sk

PARTY PRE DETI V STÝLE LADOVÉHO KRÁLOVSTVA

15 / 01 / 2023 O 16.00 HOD.

BRATISLAVA - STREDISKO KULTÚRY BNM, VAJNORSKÁ 21

OBLÚBENÉ POSTAVY - DISCO
ROZPRÁVKOVÁ VÝZDOBA - FOTENIE
MALOVANIE NA TVÁR - TANEČ

EVENTOVÝ PRIESTOR

Stredisko kultúry na Vajnorskej 21

sídliace priamo v srdci bratislavského Nového Mesta
ponúka zrekonštruované priestory na prenájom:

* firemné večierky * prezentácie * školenia * stužkové * kurzy * vernisáže * talkshow
* skúšky divadla * divadelné predstavenia * prednášky * koncerty * konferencie * oslavy *

Poskytujeme:

- * Moderné, reprezentatívne eventové priestory v centre mesta
- * vstupná lobby s barom
- * bezbariérový prístup
- * plne vybavené sály, učebne a ateliér s kapacitou od 10 do 350 návštevníkov
- * technickú realizáciu vašich eventov (osvetlenie, ozvučenie)
- * variabilné úpravy sály s výzdobou a kulisami
- * sprostredkovanie programu a cateringových služieb

Realizujte Vaše podujatia s nami!

BEZ
LIMITOV

✉ prenajmy@skvajnorska.sk
☎ +421 911 449 688